

GG-II.680.12.16.2020

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1454) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Bliżyn

o r z e k a m

uznać za mienie gromadzkie nieruchomości położone w Gostkowie, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0006 Gostków, jako działki: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskiem znak: GG.6822.3.2020 z dnia 25.06.2020 r. Wójt Gminy Bliżyn wystąpił o uznanie za mienie gminne (gromadzkie) nieruchomości położonych w gminie Bliżyn, obręb 0006 Gostków, oznaczonych jako działki o numerach: 177, 508, 509 i 775/1. W treści ww. wniosku Wójt Gminy Bliżyn wskazał, że przedmiotowe działki służyły mieszkańcom jako ogólnodostępne tereny wykorzystywane rolniczo na potrzeby uprawy roli, wypasu bydła i pozyskiwania siana i nadal stanowią ogólnodostępną przestrzeń publiczną.

Do ww. wniosku załączono oświadczenie mieszkańców wsi Gostków z dnia 05.03.2020 r., w którym mieszkańcy oświadczyli, że nieruchomości położone w Gostkowie, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako działki: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha, wykazane na wydruku z mapy ewidencyjnej, w dacie 5 lipca 1963 roku stanowiły ogólnodostępne tereny wykorzystywane rolniczo na potrzeby uprawy roli, wypasu bydła i pozyskiwania siana.

Przedmiotowe nieruchomości w aktualnym rejestrze ewidencji gruntów i budynków, obręb 0006 Gostków, oznaczone są jako działki: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha i są wykazane jako władanie samoistne i użytkowanie Gminy Bliżyn (bez powołanego dokumentu własności lub władania), w większości jako pastwiska trwałe i lasy.

Dla potrzeb prowadzonego postępowania Starosta Skarżyski zbadał zapisy w rejestrze gruntów założonym w 1967 roku, obręb Gostków, gromada Bliżyn, powiat kielecki, województwo kieleckie, w którym działki: nr 177, nr 508, nr 509, nr 774, nr 775 wykazane są jako nieruchomości we władaniu Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej wsi Gostków (nr rejestru 1) i figurują jako lasy i tereny leśne oznaczone symbolem Ls (dz. nr 508, nr 509, nr 774) oraz pastwiska trwałe oznaczone symbolem Ps (dz. nr 177, nr 775). W toku prowadzonego postępowania administracyjnego ustalono, że aktualna działka nr 775/1 składa się z działek wykazanych w przedmiotowym rejestrze jako działki nr 774 i nr 775.

W rejestrze gruntów Obrębu Gostków, jednostka ewidencyjna Bliżyn, Województwo kieleckie, z 1979 r. działki oznaczone jako: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha, wykazane są jako nieruchomości będące we władaniu Urzędu Gminy w Bliżynie bez powołanego dokumentu własności lub władania (nr jednostki rejestrowej 1, nr grupy rejestrowej IV).

W toku prowadzonego postępowania Starosta Skarżyski wystąpił do Archiwum Państwowego w Kielcach i Archiwum Państwowego w Radomiu celem wytypowania dokumentów potwierdzających, że nieruchomości oznaczone w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0006 Gostków, jako działki: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha, stanowiły mienie gromadzkie.

Tut. organ zbadał dokumenty znajdujące się w Archiwum Państwowym w Kielcach, m.in.:

- „Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Bliżynie [1945] 1961-1972 [1973]” (Protokoły dot. budowy dróg przez GRN/Bliżyn/ 1965-1966, Plany i protokoły z Komisji Ochrony Mienia 1966-1972, BLIŻYN gm. Bliżyn pow. konecki 1933),
- „Akta gminy Bliżyn 1899-1945” (Rejestr opłat w zamian świadczeń drogowych w naturze z gruntów, przemysłu, handlu i budynków na utrzymanie i budowę dróg gminnych w 1931/32 r. gm. Bliżyn, pow. koneckiego, Szczegółowy rozkład powinności i świadczeń drogowych w naturze na utrzymanie i budowę dróg gminnych gm. Bliżyn 1932-1933, Rejestr świadczeń drogowych w naturze na utrzymanie dróg gminnych 1933-1935, Rejestr świadczeń drogowych w naturze na okres budżetowy 1935/36 w gm. Bliżyn 1935-1936),
- „Zbiór kartograficzny – plany parcelacyjne”, mapy o sygnaturach: 837, 838, 839, 840, 860 i 536,
- „Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kielcach z lat [1932-1949] 1950-1973 [1974-1995]”,
- „Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Kielcach z lat 1957-1987”.

Ponadto przeanalizowano księgi hipoteczne nr 899 Gostków oraz nr 867 Dobra Bliżyn okrąg Szydłowiecki.

Archiwum Państwowe w Radomiu w piśmie znak: OIE.6341.1.110.2021 z dnia 17.06.2021 r. wskazało, że przeprowadzona została kwerenda w zespołach pn. Urząd Gubernialny Radomski do Spraw Włościańskich z lat 1864-1917 [1938] oraz Zarząd Rolnictwa i Dóbr Państwowych Guberni Radomskiej, Kieleckiej, Lubelskiej, Siedleckiej z lat [1773-1884] 1885-1918. W ww. zespołach nie odnaleziono tabel likwidacyjnych/nadawczych dla miejscowości Gostków.

W wyniku analizy udostępnionych dokumentów archiwalnych znajdujących się w zasobach Archiwum Państwowego w Kielcach i Archiwum Państwowego w Radomiu nie odnaleziono dokumentów, z których wynikałoby kiedy i w jaki sposób przedmiotowe nieruchomości zostały wyodrębnione, jaki podmiot nimi władał i je utrzymywał w latach 1933-1954 oraz na podstawie jakich dokumentów ww. nieruchomości weszły w skład mienia dawnej gromady, położonej na terenie sołectwa Gostków. Mimo podejmowanych prób nie odnaleziono dokumentów potwierdzających, ale i zaprzeczających, że w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 29.06.1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. w dniu 5 lipca 1963 r., działki objęte przedmiotowym postępowaniem administracyjnym faktycznie stanowiły mienie gromadzkie. Nie został odnaleziony tytuł nabycia przedmiotowych działek przez gromadę,

ani żadne inne dokumenty potwierdzające do kogo należały te nieruchomości przed datą 5 lipca 1963 r.

Definicja mienia gromadzkiego (gminnego) zawarta jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29.11.1962 r. w sprawie zarządu mienia gromadzkiego i trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64, poz. 303), wydanym z upoważnienia ustawy z dnia 25.01.1958 r. o radach narodowych. Przepis tego rozporządzenia stanowi, że przez mienie gromadzkie należy rozumieć mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25.09.1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromadzkie i inne prawa majątkowe. Istniejące do 1954 r. gromady, powstałe na mocy ustawy z dnia 23.03.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz. 294), posiadały osobowość prawną oraz były podmiotem praw majątkowych. W związku z tym, w celu stwierdzenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim na dzień 5 lipca 1963 r. istotne jest ustalenie, czy przed tą datą nieruchomość była wspólnie użytkowana przez mieszkańców wsi oraz czy w okresie od 1933 roku do 1954 roku stanowiła majątek dawnych gromad. Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy uzależnione jest od wyjaśnienia, kiedy i na jakiej podstawie powstała masa majątkowa obejmująca przedmiotową nieruchomość, oraz do kogo należała nieruchomość i jak była użytkowana przed datą 5 lipca 1963 r. Ponadto należy dodać, że na podstawie ww. ustawy z dnia 25.09.1954 r., w miejsce istniejących uprzednio gmin i gromad utworzone zostały nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi. Na tle tej ustawy wskazuje się w doktrynie, iż przestał w sensie prawnym istnieć dotychczasowy podmiot własności mienia gromadzkiego, ponieważ odpowiednikiem dawnej gromady stała się wieś, która nie miała osobowości prawnej, a zatem nie mogła stać się następczynią gromady w zakresie praw majątkowych. Nadmienia się, że ustawa z dnia 25.01.1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) nie wniosła do sytuacji prawnej mienia gromadzkiego żadnych zmian, a jedynie powierzyła zarząd tym majątkiem gromadzkim radom narodowym. Ustawa ta, choć nie zawierała wyraźnego postanowienia, że mienie gromadzkie stało się mieniem państwowym, traktowała to mienie jako własność państwa, pozostawiając je w dyspozycji organów władzy państwowej – gromadzkich rad narodowych.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 powołanej ustawy, stanowią mienie gromadzkie.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych, decyzję wydaje się biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 5 lipca 1963 r. Z tego względu decyzja ma charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia w życie ustawy (wyroki: NSA z dnia 22.09.1995 r. sygn. akt SA/Kr 2717/94, NSA z dnia 20.09.1995 r. sygn. akt II SA/Łd 1281/95).

Za mienie gromadzkie można uznać jedynie nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Mienie gromadzkie (gminne) służyło potrzebom ogółu mieszkańców byłej gromady, nieruchomościami takimi były grunty o charakterze użyteczności publicznej np. wójtówki, kowalówki, działki szkolne, place publiczne, piaskownie, cmentarzyska, wodopoje, pastwiska.

W ocenie tut. organu zachowane dokumenty archiwalne nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie czy nieruchomości objęte postępowaniem stanowiły mienie gromadzkie. Okoliczność wynikająca z pierwszego rejestru gruntów Obrębu Gostków, świadcząca o władaniu nieruchomością przez Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej wsi Gostków, nie wyklucza możliwości, że omawiane nieruchomości do 1954 r. były mieniem gromadzkim. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem sądów administracyjnych brak dokumentacji archiwalnej poświadczającej stan prawny nieruchomości w okresie poprzedzającym datę 5 lipca 1963 r. nie uniemożliwia uznania tej nieruchomości za mienie gromadzkie. Wobec braku tytułu nabycia przez gromadę spornej nieruchomości, organ celem ustalenia stanu faktycznego zobowiązany jest do przeprowadzenia postępowania dowodowego wykorzystując z mocy art. 75 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy (wyroki WSA w Kielcach z dnia 29.03.2013 r. sygn. akt II SA/Ke 77/13 oraz z dnia 12.03.2015 r. sygn. akt II OSK 2297/15). Sądy nie wykluczają również uznania zeznań świadków za wystarczający dowód do ustalenia, że nieruchomość stanowiła mienie gromady (wyrok NSA z dnia 18.05.2017 r. sygn. akt II OSK 2297/15).

Wójt Gminy Bliżyn w piśmie znak: GG.6822.3.2020 z dnia 06.09.2021 r. wskazał, że sklasyfikowanie działek nr 508, nr 509 i nr 774, jako lasy i tereny leśne oznaczone symbolem Ls w pierwszym rejestrze gruntów Obrębu Gostków, nie stoi w sprzeczności z zeznaniami mieszkańców wsi Gostków, według których przedmiotowe działki w dacie 5 lipca 1963 r. stanowiły ogólnodostępne tereny wykorzystywane rolniczo na potrzeby uprawy roli, wypasu bydła i pozyskiwania siana. Wójt Gminy Bliżyn wyjaśnił, że historycznie tereny lasów i gruntów leśnych były obszarami wykorzystywanymi rolniczo, co uzasadnił przykładami z rozlicznych publikacji.

W toku prowadzonego postępowania nie odnaleziono dokumentów mogących wskazywać, że przedmiotowe działki stanowią wspólnotę gruntową. Powyższe potwierdził Wójt Gminy Bliżyn w piśmie znak: GG.6822.3.2020 z dnia 04.02.2026 r. oświadczając, że przedmiotowe nieruchomości stanowiły mienie, które zawsze miało charakter publiczny i służyło nie tylko lokalnej społeczności mieszkańców wsi Gostków, ale było do użytku ogółu społeczeństwa, w szczególności mieszkańców wsi ościennych, jako tereny wykorzystywane rolniczo na potrzeby uprawy roli, wypasu bydła, pozyskiwania siana i wygarbiania ściółki.

Stosownie do art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego Starosta Skarżyski zawiadomieniem z dnia 10.02.2026 r. znak: GG-II.680.12.16.2020 poinformował strony postępowania o przysługującej możliwości wypowiedzenia się odnośnie zebranych dowodów w przedmiotowej sprawie.

Z uwagi na złożone w niniejszej sprawie zgodne oświadczenia mieszkańców oraz inne dowody, jak również brak dowodów przeciwnych, należy uznać, że nieruchomości położone w Gostkowie, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0006 Gostków, jako działki: nr 177 o pow. 0,2500 ha, nr 508 o pow. 0,1500 ha, nr 509 o pow. 0,3000 ha i nr 775/1 o pow. 0,2800 ha, stanowią mienie gromadzkie (gminne).

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny orzeczono jak w sentencji decyzji.

Decyzja niniejsza zostaje podana do publicznej wiadomości na okres 14 dni poprzez:

- wywieszenie na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Skarżysku - Kamiennej, Urzędu Gminy Bliżyn oraz wsi Gostków,

- zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Skarżyskiego i Urzędu Gminy Bliżyn,
- zamieszczenie w prasie lokalnej.

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Świętokrzyskiego za pośrednictwem Starosty Skarżyskiego, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Z up. STAROSTY
B. Gierczak
mgr inż. Bartłomiej Gierczak
GEODETA POWIATOWY
Naczelnik Wydziału
Geodezji, Kartografii, Katastru
i Gospodarki Nieruchomościami

Otrzymują :

1. Wójt Gminy Bliżyn
ul. Kościuszki 79A
26 – 120 Bliżyn
 - 2 egz., w celu: wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta na okres 14 dni, opublikowania w BIP oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
2. Sołtys wsi Gostków
(adres w aktach sprawy)
 - w celu wywieszenia na tablicy ogłoszeń wsi Gostków na okres 14 dni oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
3. Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich
Starostwa Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej
 - w celu wywieszenia na tablicy ogłoszeń Starostwa na okres 14 dni oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
4. A/a

